

چرا نباید به اینترنت استارلینک متصل شد؟!

رسمی سایت استارلینک از خاکستری به آبی تیره سبزی اینترنت ماهواره‌ای استارلینک در ایران به‌زودی در دسترس خواهد بود. این در حالی است که تجربه فعالیت استارلینک در جنگ اوکراین و روسیه نشان داد که اینترنت ماهواره‌ای استارلینک در این جنگ یک رکن اصلی در عملیات‌های پهنپای و میدانی بوده است به‌طوری که اوکراین اعلام کرد بدون استارلینک، هدایت بسیاری از پهپادها و انجام عملیات دقیق غیرممکن است. از سوی دیگر نکته قابل توجه این است که فعالیت استارلینک در کشورهای مختلف بدون دریافت مجوز از این کشورها، ممنوع است. در همین راستا وزارت ارتباطات نیز سه سال گذشته از اتحادیه جهانی مخابرات، (ITU) در پاسخ به شکایت ایران، موضعی حاکمیت دولت‌ها در مدیریت فضای دیجیتال را بر جای گذاشته است. در این اتحادیه اعلام کرد که استارلینک و سایر ارائه‌دهندگان اینترنت ماهواره‌ای باید پیش از ارائه خدمات در خاک ایران، مجوزهای لازم را از دولت این کشور دریافت کنند و همچنین موظف به شناسایی و غیرفعال کردن دستگاه‌های غیرمجاز در ایران هستند. این موضع‌گیری نشان‌دهنده تأیید حق حاکمیت دولت‌ها در مدیریت فضای دیجیتال و لزوم رعایت قوانین و مقررات محلی توسط شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات اینترنتی است.

استارلینک استفاده کند. هر کسی هم که آن را شناسایی کرد باید تحویل و اطلاع دهند چرا که شبکه پدافندی کشور را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. از روز گذشته برخی گزارش‌ها حاکی از آن است که با تغییر رنگ ایران در نقشه

جدی مردم به‌عنوان بازوی سیستم امنیتی کشور باید باشد تا مودم‌های استارلینک شناسایی شود. برخی مردم نمی‌دانند با استفاده از اینترنت ماهواره‌ای استارلینک به نقویت شبکه دشمن کمک می‌کنند، مردم نباید از اینترنت

وی ادامه داد: از طریق شبکه مش لازم نیست تمام شهر استارلینک داشته باشند، بلکه اتصال تنها ۱۰ نقطه کافی است تا بقیه به آن وصل شوند به این ترتیب شبکه مش تشکیل می‌شود. این کارشناس سایبری، با اشاره به اینکه حضور

توقف واریز و برداشت رمزارز تعمید شد

اطلاعیه صرافی‌های ارز دیجیتال

نشان می‌دهد عملیات‌های این پلتفرم‌ها در حال بازگشایی است اما توقف واریز و برداشت به دلایل امنیتی تمدید شده است. به گزارش پیوست، برخی از صرافی‌ها با توجه به پایدار شدن اینترنت و رفع ریسک‌های امنیتی از بازگشایی عملیات‌های خود خبر دادند. این در حالی است که عملیات‌های واریز و برداشت رمزارز هنوز کاملاً به حالت عادی بازنگشته و اطلاعیه صرافی‌ها از دستور مقام‌های امنیت سایبری برای تمدید توقف واریز و برداشت خبر می‌دهد. به این ترتیب صرافی‌های رمزارزی موظف به انتقال تمام دارایی‌های دیجیتال کاربران به کیف‌پول‌های سرد (Cold Wallets) شدند که باعث توقف کامل قابلیت برداشت رمزارز در این پلتفرم‌ها شده است. در اطلاعیه صرافی تبدیل گفته شده: به دستور مقام‌های امنیت سایبری و به منظور حفظ امنیت دارایی شما، توقف واریز و برداشت ارز دیجیتال به مدت ۲۴ ساعت تمدید می‌شود. این در حالی است که اطلاعیه آبان‌نتر نشان می‌دهد عملیات‌های این صرافی به‌جز برداشت رمزارز بازگشایی شده است. در اطلاعیه آبان‌نتر گفته شده: برداشت رمزارز به دلایل امنیتی، فعلاً امکان‌پذیر نیست. همچنین آبان‌نتر سقف برداشت روزانه خود را ۱۰۰ میلیون تومان اعلام کرده است.

توقف فروش موبایل و لپ‌تاپ در بازار!

عرضه و تقاضا در بازار موبایل و سخت‌افزار نسبتاً وجود ندارد؛ طبق شنیده‌ها مصرف‌کنندگان موبایل و تجهیزات سخت‌افزار نیز نتوانسته‌اند کالای مورد نیاز خود را تهیه کنند. برخی از فروشندگان موبایل در شهرهای دیگر می‌گویند فروشندگان موبایل در تهران تلفن همراه، کالا برای عرضه دارند اما به دلیل اینکه احتمال گرانی آن در چند ماه آینده وجود دارد، از عرضه آن خودداری می‌کنند. این در شرایطی است که رئیس انجمن موبایل ایران می‌گوید: در تلاش برای ترخیص موبایل‌های موجود در گمرک هستند. به گزارش پیوست، فروش موبایل و سخت‌افزار در یک هفته اخیر نسبتاً مختل شده است. فروشندگان در بازار موبایل و سخت‌افزار کالاهایشان را به صورت کامل از مغازه‌ها خارج کرده‌اند و واردکنندگان موبایل هیچ ثبت سفارش جدیدی در این شرایط نمی‌توانند انجام بدهند. در همین خصوص مهدی اسدی، رئیس انجمن موبایل ایران، گفت: بازار موبایل تعطیل است. شرکت‌های واردکننده هم واردات انجمن می‌دهند و از طرفی خرید آنلاین نیز وجود ندارد. رئیس انجمن موبایل ایران، گفت: به دلیل شرایط جنگی ما در تلاش هستیم کالاهای بازارگان زودتر ترخیص شود اما شرکت‌ها تعطیل هستند و ثبت سفارش جدید انجام نمی‌شود زیرا تقاضا هم وجود ندارد. تا قبل از شرایط جنگی، عرضه و تقاضا به خوبی پیش می‌رفت اما در حال حاضر اختلال وجود دارد. این در شرایطی مطرح می‌شود که فروشندگان موبایل در شهرهای دیگر از نبود موبایل شکایت دارند. آن‌ها می‌گویند فروشندگان موبایل در تهران باوجود اینکه موبایل دارند با هدف افزایش قیمت در شرایط جنگی، کالا نمی‌فروشند. حتی در سایر شهرها نیز فروشندگان موبایل کالا نمی‌فروشند. یکی از فروشندگان موبایل در مازندران، گفت: فروشندگان موبایل در تهران به ما کالا نمی‌فروشند، قیمت در شرایطی است که در انبارهایشان هنوز بار دارند اما منتظر افزایش قیمت هستند. ما هم از بارهایی که برای‌مان باقی مانده است کالا می‌فروشیم اما موجودی‌مان بسیار محدود است. با این وجود برخی از خریداران می‌گویند فروشندگان، کالا نمی‌فروشند و می‌گویند موجودی ندارند. اما مشخص نیست آیا واقعاً کالا وجود ندارد یا کالا از فروش کالا خودداری می‌کنند.

کالاهای آبی تی در بازار نیست

رئیس هیئت مدیره پاساژ ایران، غلامرضا پاک‌ضمیر، در همین خصوص، گفت: بسیاری از فروشندگان انبارها را خالی کرده‌اند زیرا در این شرایط کالا به فروش نمی‌رود و تقاضا هم وجود ندارد. پایین‌ترین قیمت ویتن هر مغازه حداقل پنج میلیارد است. در چنین شرایطی پلتفرم‌های فروش آنلاین هم نمی‌توانند ارائه بدهند زیرا آن‌ها نیز از ما کالا دریافت می‌کنند و به مرور کمبود ایجاد می‌شود. طبق مشاهدات بازار، یکی از اصنافی که خیلی زود تمام کالاها را از بازار تخلیه کرد، فروشندگان موبایل بود که این موضوع باعث ایجاد شوک در این بازار شده بود. بعدتر فروشندگان لپ‌تاپ و سایر کالاهای آبی تی نیز مغازه‌ها را تخلیه کردند. در چنین شرایطی تقاضا و عرضه کم است اما اگر تقاضایی هم وجود داشته باشد، فروشندگان حاضر به فروش کالا به مشتریان نیستند.

ضرورت تاب‌آوری کسب‌وکارهای مجازی در دوران جنگ

عضو هیئت مدیره اتحادیه کشوری کسب‌وکارهای مجازی، گفت: لزوم افزایش تاب‌آوری کسب‌وکارها و حمایت حاکمیت برای بهبود دسترسی به اینترنت در شرایط بحرانی جنگ ضروری است. رضا الفت‌نسب، در گفتگو با سیتنا، به بررسی تأثیر بحران جنگ بر فعالیت‌های این حوزه پرداخت. وی با بیان اینکه چند اتفاق مهم در این شرایط رخ داده است، گفت: «اینترنت بین‌الملل دچار اختلال شده و تقریباً از دسترس خارج شده است. این موضوع باعث شده کسب‌وکارها نتوانند فعالیت‌های توسعه‌ای خود را انجام دهند و خرید اینترنتی نیز در این مدت کاهش یابد.» الفت‌نسب افزود: «با توجه به شرایط کنونی، بازار به شدت کوچک و محدود شده است. تنها کاری که کسب‌وکارها می‌توانند انجام دهند، افزایش تاب‌آوری خود است.» وی تأکید کرد که «نقش حاکمیت در این شرایط بسیار کلیدی است و باید اقداماتی مانند بهبود دسترسی کسب‌وکارها به اینترنت و کاهش محدودیت‌ها برای مردم انجام شود.» عضو هیئت مدیره کسب‌وکارهای مجازی، در پایان اظهار داشت: «اگر این شرایط پایدار باشد، بازار به روند قبلی بازخواهد گشت. بنابراین، بیشتر باید از سوی حاکمیت اقداماتی صورت گیرد.» وی همچنین به ادامه فعالیت کسب‌وکارهای بزرگ با وجود مخاطرات موجود اشاره کرد و گفت: «کسب‌وکارها همچنان در حال ارائه سرویس هستند و به کار خود ادامه می‌دهند.»

سیاست جدید مرکز ثبت دامنه کشوری ایران اعلام شد

مرکز ثبت دامنه کشوری ایران اعلام کرده است: برای راحتی حال کاربران در شرایط فعلی، تا تاریخ ششم تیرماه ۱۴۰۴ هیچ دامنه‌ای منقضی، قفل و یا آزاد نمی‌شود. به گزارش ایسنا، در ایران، پژوهشگاه دانش‌های بنیادی از جمله مراکز اصلی برای ثبت دامنه‌های اینترنتی به‌شمار می‌رود و هر کاربری که تمایل به ثبت دامنه‌ای برای بازگشایی سایت خود داشته باشد، باید به سایت این مرکز یا یکی از نمایندگان فعال آن در سطح کشور مراجعه کند. این پژوهشگاه همچنین آماری دقیق از دامنه‌های ایرانی را به دست می‌دهد. مرکز ثبت دامنه کشوری ایران زیرمجموعه پژوهشگاه دانش‌های بنیادی است و وظیفه ثبت دامنه‌ها در ایران را بر عهده دارد. شاید گستره دامنه‌های سطح بالایی مانند Com.Net.Org و Info که در سراسر و وجود دارند و سینه درخواست برای این دامنه‌ها در تمامی کشورها باز است، بسیار گسترده باشد که برآورد آماری دقیق از آن‌ها کمی مشکل شود. اما مرکز ثبت دامنه آمار آخرین دامنه‌های ثبت‌شده را به دست می‌دهد. در این راستا، مرکز ثبت دامنه کشوری ایران اخیراً از سیاست‌های جدید این مرکز در زمینه دامنه خبر داده است. براین اساس برای راحتی حال کاربران در شرایط فعلی، تا تاریخ ششم تیرماه ۱۴۰۴ هیچ دامنه‌ای منقضی، قفل و یا آزاد نمی‌شود.

بررسی‌ها حاکی است پیامک‌های حاوی لینک آلوده بیش‌ترین قربانیان را دارد، به‌طوری که پس از تجاوز رژیم‌صهیونیستی به کشور پیامک‌های حاوی لینک‌های آلوده با مضمون بهره‌مندی و فعال‌سازی عابر بانک و یا اینترنت‌بانک برای برخی از شهروندان ارسال شده است که ماهیت این پیامک‌ها علاوه بر کلاهبرداری، می‌تواند مقاصد جاسوسی و حتی امنیتی داشته باشد. به گزارش ایسنا، یکی از مشکلات امنیتی دیجیتال که روزبه‌روز و با سرعت دامنه وسیع‌تری پیدا می‌کند، انتشار لینک‌های آلوده بوده که به‌سرعت در حال گسترش است. این لینک‌ها معمولاً به‌عنوان بخشی از حملات سایبری طراحی شده‌اند و می‌توانند از طریق ایمیل، شبکه‌های اجتماعی، پیام‌رسان‌ها و... به کاربران ارسال شوند و هدف اصلی آن فریب کاربران و هدایت آن‌ها به سایت‌های مخرب یا آلوده است. این سایت‌ها ممکن است حاوی بدافزارهای باشند که به سیستم کاربر آسیب می‌زند یا اطلاعات حساس او را سرقت می‌کنند. بسیاری از کارشناسان هشدار داده‌اند که ممکن است لینک‌هایی که کاربران دریافت می‌کنند به‌ظاهر استاندارد و معمولی به نظر برسند حتی لینک‌های کوتاه

شده نیز می‌توانند حاوی محتوای مخرب باشند و تشخیص آلوده بودن آن‌ها از روی ظاهر غیرممکن است؛ این به این معناست که کاربران نباید به‌سادگی براساس شکل و ساختار لینک‌ها، امنیت آن‌ها را ارزیابی کنند. بنابراین توصیه می‌شود زمانی که یک لینک را دریافت می‌شود، مهم است که قبل از کلیک کردن بر روی آن احتیاط شود. این لینک می‌تواند از طریق ایمیل، پیامک، شبکه‌های اجتماعی و یا... ارسال شده باشد. با توجه به اینکه برخی لینک‌ها ممکن است حاوی محتوای مخرب باشند، بررسی امنیت آن‌ها ضروری است. اما علیرغم تمام اطلاع‌رسانی‌ها و آموزش‌های شهروندی مشخص شده است همچنان پیامک‌های حاوی لینک آلوده، بیش‌ترین قربانیان را دارد. به‌طور مثال پس از تجاوز رژیم‌صهیونیستی به کشورمان و قطعی دسترسی به سامانه‌های الکترونیک پرداخت برخی از بانک‌های عامل در کشور پیامک‌های حاوی لینک‌های آلوده با مضمون بهره‌مندی و فعال‌سازی عابر بانک و یا اینترنت بانک برای برخی از شهروندان ارسال شده است که ماهیت این پیامک‌ها علاوه بر کلاهبرداری، می‌تواند مقاصد جاسوسی و حتی امنیتی داشته باشد. در این شرایط از کلیک روی

لینک‌های ارسال شده توسط پیامک یا شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها، حتی از سوی آشنایان و سرشماره‌های خدماتی خودداری باید خودداری شود. برای بررسی امنیت لینک‌ها، یکی از به‌ترین روش‌ها استفاده از سرویس‌های آنلاین رایگان است. این ابزارها به شما کمک می‌کنند تا خطرات احتمالی لینک‌ها را شناسایی کنید. استفاده از این وب‌سایت‌ها بسیار ساده و کاربرپسند است و تنها کافی است که لینک موردنظر را در قسمت جستجوی سایت قرار دهید. پس از وارد کردن لینک، با فشردن دکمه Enter، فرایند جستجو آغاز می‌شود. این بررسی معمولاً در چند ثانیه انجام می‌شود و نتایج به شما نمایش داده می‌شود. اگر نتیجه بررسی مثبت بود، به این معناست که لینک امن است و می‌توانید با خیال راحت روی لینک کلیک کنید و از آن استفاده کنید.

لیست برخی سایت‌های معتبر برای بررسی امنیت

https://safeweb.norton.com

https://scanurl.net

https://www.phishtank.com

بیانیه سازمان نصر در پی صیانت از فعالان صنف رایانه!

تهدیدات سایبری مواجه‌اند، باحاکم تون در حال پیگیری مطالبات صنف از طریق مکاتبه، مذاکره و تعامل مستمر با نهادهای مسئول است. اقدامات انجام‌شده در حوزه‌های بیمه‌ای، گمرک، امنیت سایبری و سطح کلان حکمرانی دیجیتال، بخشی از مسیر حمایت از تداوم فعالیت حرفه‌ای و کاهش آسیب‌های اقتصادی و ساختاری است. سایر اقدامات نیز در دست اجرا و پیگیری است و در اسرع‌وقت، اطلاع‌رسانی خواهد شد. سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران، تأکید می‌کند که در این مقطع حساس، حمایت از اعضا، صیانت از تداوم فعالیت کسب‌وکارها، حفظ امنیت شغلی و پایداری زیرساخت‌های فناوری، در رأس اولویت‌های آن قرار دارد و با جدیت این مسیر را تا تحقق کامل ابراع صنفی دنبال خواهد کرد.

نهادهای ذی‌ربط برای تسهیل فرآیندهای قانونی، اقتصادی و اجرایی خبر داده است. به گفته او، هدف اصلی این اقدامات، حمایت از حقوق صنفی اعضا، کاهش فشارهای وارد بر کسب‌وکارهای حوزه فناوری و ایجاد اطمینان خاطر برای فعالان صنف در روزهای سخت کنونی است؛ تا بدانند در این شرایط، تنها نیستند و سازمان با تمام ظرفیت حامی آن‌هاست. سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران، به‌عنوان نهاد تخصصی صنفی بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات، در چارچوب وظایف قانونی خود و با هدف صیانت از حقوق فعالان این حوزه، اعلام می‌دارد: در شرایط خفیر کنونی که کسب‌وکارهای فناورانه با چالش‌های جدی در زمینه تأمین تجهیزات، اختلال در زیرساخت‌های ارتباطی، فشارهای اقتصادی و

نامهای به‌مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، خواستار تسهیل و تعویق موقت در پرداخت‌های بیمه‌ای اعضا، به‌ویژه در استان‌های کم‌برخوردار شد؛ اقدامی که می‌تواند بخشی از فشارهای مالی ناشی از شرایط اضطراری را از دوش فعالان صنفی بردارد. در همین حال، کمیسیون افتا (امنیت فضای تبادل اطلاعات) سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران نیز با انتشار بیانیه‌ای، نسبت به شدت تهدیدات سایبری علیه کشور هشدار داد و خواستار بازنگری فوری در رویکردهای حفاظتی، از تقاضای صنف امنیت دیجیتال و تقویت همکاری میان بخش خصوصی و نهادهای مسئول شد. علی حکیم‌جوادی، رئیس سازمان نظام صنفی رایانه‌ای، با اشاره به وضعیت ویژه حاکم بر کشور، از ریزی‌های مستمر سازمان با

خود قرار داده و با تمام توان در کنار اعضای خود ایستاده است. در گام نخست، سازمان طی نامه‌ای رسمی خطاب به دکتر مسعود پزشکیان؛ رئیس‌جمهور منتخب، مجموعه‌ای از پیشنهادها و عملیاتی برای عبور از بحران، حفظ تاب‌آوری دیجیتال کشور و تداوم خدمات فناوری را ارائه کرد. این پیشنهادها بر پایه تجربه بخش خصوصی و با رویکرد مشارکت‌محور تدوین شده‌اند. در ادامه این مسیر، سازمان در نامه‌ای به رئیس‌کل گمرک جمهوری اسلامی ایران، درخواست اعمال شرایط ویژه برای ترخیص فوری تجهیزات فناوری اطلاعات را مطرح کرد؛ اقدامی برای جلوگیری از اختلال در زنجیره تأمین فناوری و حمایت از کسب‌وکارهایی که وابسته به این تجهیزات هستند. سازمان همچنین با ارسال

سازمان نظام صنفی رایانه‌ای، در پی صیانت از فعالان صنف در شرایط جنگی، بیانیه‌ای صادر کرد و گفت: در کنار اعضاء هستیم. به گزارش مناصحه‌م‌آییده به نقل از سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران، در پی تشدید شرایط بحرانی کشور، سازمان نظام صنفی رایانه‌ای با هدف صیانت از کسب‌وکارهای فناوری اطلاعات، مجموعه‌ای از اقدامات حمایتی از جمله مکاتبه با نهادهای مسئول، هشدارهای امنیتی، و ارائه پیشنهادها و اجرایی در دستور کار سازمان قرار داده است. در شرایطی که کشور با تهدیدهای هم‌زمان فیزیکی، اقتصادی و سایبری مواجه است، این سازمان با هدف صیانت از فعالان صنف فناوری اطلاعات و ارتباطات، مجموعه‌ای از اقدامات اجرایی و حمایتی را در دستور کار

چین سیستم عامل بومی فضایی ساخت!

موقعیت و جهت‌گیری ماهواره را بر عهده دارند. تمام این زیرسیستم‌ها عملکردی پایدار و بدون مشکل از خود نشان دادند. پس از به‌روزرسانی OpenHarmony، این زیرسیستم‌ها توانستند در مدت تنها دو میکروثانیه به دستورات پاسخ دهند که جهشی قابل‌توجه در سرعت پردازش محسوب می‌شود. این پیشرفت همچنین امکان به‌روزرسانی پیوسته و سریع‌تر داده‌ها را فراهم کرد و در نهایت برای کلی و واکنش‌پذیری آنی ماهواره را در طول مأموریت بهبود داد.

نرم‌افزارهای خارجی وابسته بودند، داشته است. یو شیائوژو (Yu Xiaozhou)، نویسنده اصلی این مطالعه و استاد دانشگاه فناوری دالیان گفت که مأموریت ماهواره «لیان‌لی» نشان داد استفاده از سیستم عامل OpenHarmony سرعت پاسخ‌دهی و قابلیت اطمینان ماهواره را به‌طور قابل‌توجهی افزایش داده است. تیم محققان چینی این سیستم عامل را بر روی سه زیرسیستم کلیدی ماهواره شامل مغناطیس سنج، حسگر خورشیدی و واحد جهت‌یابی پیاده‌سازی کرد؛ اجزایی که تعیین

«لیان‌لی»، استانداردهای ملی فنی برای ادغام OpenHarmony در ماهواره‌های کوچک با تاسویرها را تدوین کردند. این اقدام با هدف استانداردسازی و تسریع استفاده گسترده‌تر از این سیستم‌عامل صورت گرفته و نشانه‌هایی از پذیرش آن در پروژه‌های تحقیقاتی و تجاری در سراسر چین دیده می‌شود. پس از قرار گرفتن شرکت هواوی در لیست تحریم‌های آمریکا در سال ۲۰۱۹ و قطع دسترسی آن به فناوری‌های کلیدی آمریکایی، چین روند خودکفایی در حوزه فناوری، از جمله در سیستم‌عامل‌ها را سرعت بخشید. سیستم‌عامل OpenHarmony در چارچوب در پاسخ به این نیاز توسعه یافت و اکنون تحت نظارت بنیاد OpenAtom چین بوده و به حوزه‌هایی چون ماهواره‌ها و سامانه‌های نهفته (Embedded Systems) نیز گسترش یافته است. «یو» در مصاحبه‌ای در سال ۲۰۲۳ با خبرگزاری دولتی شین‌هوا توضیح داد که چین مدت‌ها به سیستم‌عامل‌های خارجی یا متن‌باز مانند FreeRTOS برای ماهواره‌های کوچک وابسته بود. در حالی که FreeRTOS در ابتدا به‌دلیل رایگان بودن مزیت‌هایی داشت، اما این وابستگی در درازمدت مشکل‌ساز شد، به‌ویژه زمانی که دسترسی به تراشه‌های خارجی محدود شد و حتی استفاده از سیستم‌های متن‌باز نیز دشوار شد. «یو» همچنین خاطر نشان کرد که این وابستگی به یک از اهداف اصلی در مسیر خودکفایی فناوری‌ها چین تبدیل شده است.

نشریه معرف اقتصاد اسلامی، سال سیزدهم
شماره دوم، پیاپی ۲۶، بهار و تابستان ۱۴۰۱

امکان سنجی فقهی تأمین مالی غیر متمرکز با تأکید بر نظام اقتصادی اسلام

قسمت آخر

مصطفی کاظمی نجف آبادی

استاد یار گروه اقتصاد پژوهشگاه حوزه و دانشگاه قم، ایران

محسن امیدوار

دانشجوی دکتری اقتصاد اسلامی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه قم- ایران

ب) تأثیر بر بخش واقعی اقتصاد سفته‌بازی نوعی فعالیت اقتصادی است که با هدف دستیابی به سود از طریق پیش‌بینی قیمت کالا/اوراق مالی بازار انجام می‌شود انگیزه اصلی سفته‌بازان از انجام معاملات و خرید و فروش دارایی‌های گوناگون تحصیل سود است لعلی سربابی و مصباحی مقدم (۲۰۱۳) برخی محققان اقتصاد اسلامی معتقدند سفته‌بازی اگر به صورت کنترل شده و موفق انجام شود آثار مثبتی از قبیل کاهش نوسان قیمت‌ها، افزایش درجه نقد شوندگی دارایی‌ها و سهولت تجهیز منابع مالی را به دنبال دارد. البته شریعت اسلام برای این گونه رفتارها قوانینی چون ممنوعیت معاملات صوری احتکار، اتلاف و انتشار اخبار کذب را وضع کرده است (میرمعزی ۲۰۰۳).

برخی محققان سفته‌بازی را به دو دسته مفید (طبیعی) و مضر (غیر طبیعی) تقسیم کرده‌اند. این تقسیم‌بندی براساس آثار مثبت یا منفی بر بهره‌وری بنگاه‌ها رشد اقتصادی و رفاه جامعه است. بازار طبیعی آن است که هر گاه بهره‌وری یک شرکت افزایش یابد سهام آن نیز با ارزش تر شود. این صداقت بازار طبیعی است اما سفته‌بازی غیر طبیعی بازار را از صداقت بیرون می‌برد؛ زیرا بدون افزایش بهره‌وری ارزش سهام یک شرکت را افزایش

در ادامه هر کدام بالا را شرح می‌دهیم و در پایان برای نتیجه‌گیری تأمین مالی غیر متمرکز (دیفای) متناسب با نظام اقتصادی اسلام و استفاده حداکثری از فرصت‌های این پدیده چند پیشنهاد سیاستی ارائه خواهیم داد.

(الف) تأثیر بر حکمرانی پولی براساس ادله ولایت فقیه در عصر غیبت حق حکمرانی به فقیه جامع‌الشرایط اعطا شده است. امروزه سازو کارهای حکمرانی جوامع عموماً براساس نظریه دولت مدرن سامان یافته (گرچی از اندرانی و جلیلووند ۲۰۱۹) که حکمرانی بر پول فیات با ابزار سیاست‌های پولی یکی از فروغ آن می‌باشد. از سوی دیگر تمرکززدایی شدیدی بر ذات فناوری دیفای حاکم است که حتی به مراتب شدیدتر از اصل رمزارزها می‌باشد. بنابراین حکمرانی پولی حاکم دینی براساس ابزارهای متعارف (مانند سیاست‌های پولی) را با چالش مواجه می‌کند. البته اگر بتوان ثابت کرد که اغراض شارع با استفاده از سازو کارهای غیر متمرکز مانند دیفای به نحو کامل تر تأمین می‌شود. این چالش قابل حل خواهد شد؛ چون جعل حق ولایت برای فقیه به هدف تأمین اهداف (در اقتصاد؛ رفاه، عدالت، امنیت و رشد) و پیاده‌سازی احکام است. اگر پیشرفت فناوری‌های نرم و سخت به گونه‌ای رقم بخورد که با حداقل مداخله فقیه اهداف احکام تأمین شود این حق محدود به همان مقدار پژوهش تفصیلی و مهمتر از آن طراحی سازو چوب آزمایشگاهی در محیط آزمون (SandBox) است.

ب) تأثیر بر بخش واقعی اقتصاد:

سفته‌بازی نوعی فعالیت اقتصادی است که با هدف دستیابی به سود از طریق پیش‌بینی قیمت کالا اوراق مالی بازار انجام می‌شود انگیزه اصلی سفته‌بازان از انجام معاملات و خرید و فروش دارایی‌های گوناگون تحصیل سود است (لعلی سربابی و مصباحی مقدم ۲۰۱۳) برخی محققان اقتصاد اسلامی معتقدند

سفته‌بازی اگر به صورت کنترل شده و موفق انجام شود آثار مثبتی از قبیل کاهش نوسان قیمت‌ها، افزایش درجه نقد شوندگی دارایی‌ها و سهولت تجهیز منابع مالی را به دنبال دارد. البته شریعت اسلام برای این گونه رفتارها قوانینی چون ممنوعیت معاملات صوری احتکار ائتلاف و انتشار اخبار کذب را وضع کرده است (میرمعزی ۲۰۰۳).

برخی محققان سفته‌بازی را به دو دسته مفید (طبیعی) و مضر (غیر طبیعی) تقسیم کرده‌اند. این تقسیم‌بندی براساس آثار مثبت یا منفی بر بهره‌وری بنگاه‌ها رشد اقتصادی و رفاه جامعه است. بازار طبیعی آن است که هر گاه بهره‌وری یک شرکت افزایش یابد سهام آن نیز با ارزش تر شود. این صداقت بازار طبیعی است اما سفته‌بازی غیر طبیعی بازار را از صداقت بیرون می‌برد؛ زیرا بدون افزایش بهره‌وری ارزش سهام یک شرکت را افزایش می‌دهد. این نوع سفته‌بازی سرمایه‌گذاران را گمراه می‌کند و به آنان و به تولیدکنندگان آسیب می‌رساند. پایه و اساس تصمیم‌گیری در سفته‌بازی غیر طبیعی، شایعه‌های غیرواقعی، گسترده و فراگیر است. سفته‌بازی غیر طبیعی در همه بحران‌های مالی نقش داشته است (رستمی و رستمی، ۱۳۹۹).

تکنیک بین سفته‌بازی مفید و غیر مفید براساس بازار سهام انجام شده است؛ در بازار رمزارزها تصویر سفته‌بازی مفید دشوار است. در ضمن از آنجا که زیست‌بوم دیفای قابلیت‌های فراوانی برای کسب سود ناشی از خرید و فروش یا انجام سرمایه دارد به جذب افراد ریسک‌پذیر پرداخته و بخش واقعی اقتصاد از این گونه افراد خالی می‌شود. این در حالی است که در بخش واقعی افراد ریسک‌پذیر به هدف کسب سود بالاتر عموماً به فعالیت‌های کارا فرینی مبادرت ورزیده و از این طریق موتور رشد اقتصادی فعال می‌شود همچنین کسب سودهای کوتاه‌مدت و بصادآورده سبب می‌شود که نخبگان جامعه فعالیت‌های تخصصی خود را کاهش داده و زمان زیادی را در این پلتفرم‌ها سپری کنند که پیامد آن نیز کاهش رشد اقتصادی خواهد بود. بنابراین بر سیاست گذار لازم است که برای کاهش یا حذف پیامدهای منفی دیفای برنامه‌ریزی کند.

یکی از راهکارهای مدیریت مشکلات تأمین مالی غیر متمرکز که در برخی کشورها دنبال شده، وضع مالیات‌های تنظیم‌گرانه در بخش‌هایی است که استعداد تجمع فعالیت‌های سفته‌بازانه در آنها زیاد است. یکی از کاراترین ابزارهای تحدید سفته‌بازی به ویژه در آمریکا و اروپا وضع مالیات بر «تراکنش‌های بانکی» است که اثر بیشتری در مقایسه با مالیات بر سود دارد گرچه برخی کارشناسان وضع مالیات بر تراکنش‌های مالی را سبب کاهش انگیزه فعالیت‌های اقتصادی می‌دانند اما بررسی‌های کمیسیون اقتصادی و پولی اتحادیه اروپا حکایت از تأثیر فزاینده این مالیات‌ها بر رشد اقتصادی کشورهای اروپایی دارد. (رستمی و رستمی ۱۳۹۹).

ج) تأثیر بر رفع نابرابری:

پدیده تأمین مالی غیر متمرکز می‌تواند موجب افزایش شمول مالی و کاهش نابرابری شود. شمول مالی عبارت از دسترسی به خدمات مالی برای همه افراد به ویژه اقشار فقیر و محروم جامعه می‌باشد (اوزبلی ۲۰۲۰) در واقع هدف شمول مالی این است که جمعیت محروم جامعه وارد بخش مالی شده تا بتوانند به محصولات و خدمات مورد نیاز دسترسی داشته باشند (بالونزا و نوری و فرهنگ ۲۰۲۱) علی‌رغم گسترش خدمات بانکی هنوز برخی افراد به دلیل عدم دسترسی به حساب بانکی از دسترسی به این خدمات محروم می‌باشند تأمین مالی غیر متمرکز

با حذف بانک احتمالاً شمول مالی بیشتری را می‌تواند هدف‌گذاری کند؛ در صورتی که پیامدهای منفی این نوع تأمین مالی با سیاست‌گذاری صحیح حداقل شود. می‌توان دریافت‌کنندگان خدمات مالی را از این طریق افزایش داد. معمولاً بانک‌ها در مناطق دور از مرکز به دلیل اعتبارات کم در اعطای تسهیلات توانمند نیستند و همچنین در همان مقدار کم تسهیلات اعطایی الزام به وثیقه‌گذاری مانع بسیاری از کسب و کارهای خرد در مرحله راه‌اندازی است. اما تأمین مالی غیر متمرکز در صورت طراحی بومی برای این هدف این مشکل را حل خواهد کرد. البته این هدف وقتی محقق خواهد شد که بخشی از رمزارزها به عنوان ابزار پرداخت - ولو در بخشی از فعالیت‌های اقتصادی - پذیرفته شوند و ابزارهای غیر متمرکز متناسب با آنها، توسعه یابند.

د) تأثیر بر توسعه تجارت و خنثاسازی تحریم‌ها:

تأمین مالی غیر متمرکز می‌تواند موجب تقویت رقابت‌پذیری مالی در سطح بین‌الملل شود یکی از ابزارهای سلطه جهان غرب بر اقتصاد جهانی استفاده از بازارهای مالی است. استفاده از روش‌های تأمین مالی غیر متمرکز بر بستر رمزارزها ممکن است تهدیدی برای این بازارها و هژمونی مالی جهان غرب باشد. بر همین اساس در صورت نفوذ و تسلط نخبگان فنی و مالی کشور بر این بازارها، احتمالاً می‌توان به سازو کارهای جدیدی برای جذب سرمایه خارجی به هدف تأمین مالی پروژه‌های داخلی اندیشید. در قدم بعدی باید تأمین مالی پروژه‌های مشترک با دیگر کشورها مانند چین روسیه و دیگر همسایگان طراحی شود تا به تدریج به یک بازار جذاب مالی بین‌المللی به موازات بازارهای رایج دست پیدا کنیم.

تأثیر بر فرایند خلق پول بانکی غیر اخلاقی بودن (رائیارد، ۲۰۱۴ ص ۴۴) متقلبانه بودن (فیلیپس ۱۹۹۲) و نا عادلانه بودن (حسینی دولت‌آبادی ۱۳۹۵؛ همو، ۱۳۹۷) فرایند فعلی خلق پول بانک‌های تجاری بر بسیاری از اقتصاد دانان عیان شده است. تأمین مالی غیر متمرکز ممکن است خلق پول بانکی فعلی را با چهره‌ای جدید و قوی‌تر متحول کند. در تأمین مالی غیر متمرکز، تأمین‌کننده نقدینگی می‌تواند با نقد کردن توکن L.P به اصل و فرع خود برسد. این سازو کار از حیث خلق پول شایسته بانک عمل می‌کند البته در حال حاضر عمده هدف بازارسازی نه تسهیلات‌دهی است؛ اما شواهد حاکی از گسترش روزافزون خلق اعتبار در شبکه به هدف اعطای وام است. براساس اتصال کیف پول‌ها به قرارداد هوشمند ابتدا تجمع نقدینگی اتفاق می‌افتد و از آنجا که تأمین‌کنندگان نقدینگی همگی به صورت یک جا برای گرفتن وجه خود مراجعه نخواهند کرد استخر نقدینگی از این وجه برای پرداخت معادل جفت‌ارزی به متقاضیان تبادلاً با پسرای وام‌دهی استفاده می‌کند اگر یک تأمین‌کننده نقدینگی برای نقد کردن توکن L.P مراجعه کند اما کیف پول او قبلاً از دارایی مورد نظر خالی شده باشد قرارداد هوشمند از کیف پول فردی دیگر برداشته و به او پرداخت می‌کند. بنابراین کل وجوه پولی موجود در اقتصاد زیاد می‌شود؛ هر چند بخشی از آن مستقیماً قفل شده و توکن غیر مستقیم آن مبادله می‌شود.

پیشنهاد سیاستی جهت متناسب‌سازی تأمین مالی غیر متمرکز با اهداف نظام اقتصادی اسلام سرمایه‌انسانی بزرگ‌ترین منبع رشد و پیشرفت اقتصادی هر جامعه است. اگر بستری برای جهت‌دهی به نیروهای خلاق اجتماعی فراهم شود، امکان تحقق نظام اقتصادی اسلام فراهم خواهد شد پدیده تأمین مالی غیر متمرکز در کنار تهدیدهای ذکر شده

می‌تواند فرصت‌هایی همچون شمول مالی حذف واسطه‌های پولی و مالی مخرب از اقتصاد و تقویت رقابت‌پذیری مالی در عرصه بین‌المللی را به دنبال داشته باشد.

این پدیده به علت سطح پیچیدگی زیاد - هم از حیث علوم رایانه‌ای و هم از حیث علوم اجتماعی و اقتصادی. نیازمند ورود جدی نخبگان و سهم‌صدر زیاد نهاد حکمرانی در جذب ایده‌های آنان است برای رسیدن به مدل مطلوب لازم است تیم‌های گوناگونی متشکل از متخصصان حوزه‌ی و دانشگاهی مسلط بر موضوع‌شناسی پدیده تشکیل شود. ایده‌ها پس از طراحی لازم است براساس بستر جعبه شنی یا محیط آزمون عملیاتی شوند. این بستر به کمک سازمان‌هایی می‌آید که نمی‌دانند نوآوری‌هایشان الزامات تنظیم‌گری را رعایت می‌کند یا خیر؟ به آن‌ها کمک می‌شود تا محصولات خدمات یا راه‌حل‌هایشان را در محیط تنظیم‌گری ساده‌تری با محدودیت‌های مشخص و در مدت زمان توافق شده با سازمان تنظیم‌گر آزمایش کنند.

نهاد‌های تنظیم‌گر سرتاسر دنیا به سرعت به تکامل سریع چشم‌انداز فناوری‌های مالی (فین‌تک) واکنش نشان می‌دهند ولی ممکن است محصولات خدمات و کانال‌های جدید همه الزامات تنظیم‌گری را رعایت نکنند. نهاد‌های تنظیم‌گر مالی تعدادی از کشورها برای حل این مسئله بسترهای جعبه شنی تنظیم‌گری مخصوص به فین‌تک را پیاده‌سازی کرده‌اند (حاجی ۲۰۲۰) ایده‌هایی که بازخوردهای مطلوب را منعکس کنند در سطح کلان نیز اجازه اجرا خواهند یافت در اجرای محیط آزمون به این چالش‌ها باید توجه داشت: ۱- اوراکل‌ها، ۲- عرضه پرکشش توکن‌های دیفای (لانتر و دیگران ۲۰۲۱)؛ ۳- مقیاس‌پذیری؛ ۴- اعتماد (گامبیا کورتا ۲۰۲۲)؛ ۵- کارمزد زیاد؛ ۶- فقدان نقطه ورود تنظیم‌گری.

نتیجه‌گیری

تأمین مالی غیر متمرکز (DEFI) پدیده نوظهوری است که هنوز تا بلوغ خود فاصله زیادی دارد. اما به نظر می‌رسد با توجه به ظرفیت این پدیده در حذف واسطه‌های مخرب در اقتصاد بتوان با سیاست‌گذاری صحیح از فرصت‌های موجود در آن برای تحقق بخشی از اهداف نظام اقتصادی اسلام استفاده کرد. براساس روش فقه مرسوم به نظر می‌رسد براساس عقد اجاره پول یا عقود مستحدثه بتوان کارمزد حاصل از قفل کردن کیف پول در استخر نقدینگی به هدف تأمین وجوه صرفای غیر متمرکز را تصحیح کرد. البته در پلتفرم‌های وام‌دهی غیر متمرکز، جریان ریاضیاتی است.

تحلیل تأمین مالی غیر متمرکز براساس روش فقه نظام اقتصادی اسلام با توجه به اثر آن در تحقق اهدافی همچون رفاه عدالت رشد و امنیت اقتصادی قابل بررسی است. در این زمینه باید به تأثیر این پدیده بر حکمرانی پولی حاکم اسلامی‌بخش واقعی اقتصاد نابرابری توسعه تجارت و خنثی‌سازی تحریم‌ها و فرایند خلق پول بانکی توجه کرد. نتیجه آنکه با طراحی بسترهای اجرایی لازم برای کاهش مخاطرات این پدیده می‌توان از فواید آن استفاده حداکثری کرد. البته لازم است محیط آزمون (جعبه شنی) مناسب برای سنجش خطاهای اجرایی طراحی شود و براساس نتایج حاصله از محیط آزمون سیاست‌های بلندمدت پیشنهاد شود.

منابع

■ ابن‌ادریس، محمد بن احمد، ۱۴۱۰ق، السرائر، قم، مؤسسه‌النشر الاسلامی.

■ ابن‌جنید اسکافی، محمد بن احمد، ۱۴۱۰ق، مجموعه فقهی ابن‌الجنین، قم، مؤسسه‌النشر الاسلامی.

■ اعتصامی، امیرحسین و حسینی سعیدی، ۱۳۹۹، «امکان سنجی فقهی حقوقی اجاره سهام و کاربردهای مالی آن»، مطالعات اقتصاد اسلامی، ش ۲۴، ص ۹۵-۱۳۵

■ بالونزا و نوری، روزبه و امیر علی فرهنگ ۲۰۲۱ «اثر شمول مالی بر کارایی و پایداری مالی: کاربردی از رویکرد شاخص‌سازی چند بعدی» اقتصاد و تجارت نوین، ش ۵۱، ص ۵۹-۸۳

■ چیرا، محمدعمر، ۱۳۸۶، اسلام و چالش اقتصادی، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

■ حاجی مینا ۲۰۲۰، «نگاهی به سند پاکس‌های رگولاتوری بریتانیا سنگاپور و استرالیا» در: pay.ir/https

■ حسینی دولت‌آبادی، سیدمهدی، ۱۳۹۵ «ماهیت بانک و دلالت‌های آن برای مطالعات بانکداری اسلامی» مطالعات اقتصاد اسلامی ش ۱۶، ص ۱۷۳-۱۹۸

■ خسروپناه دزفولی، عبدالحسین، ۱۳۹۸ بیست گفتار درباره فقه و فقه علوم اجتماعی، قم، بوستان کتاب

■ خونی، سید ابوالقاسم، ۱۴۱۰ق، محاضرات فی أصول الفقه، قم، انصاریان.

■ رستمی، محمدزمان و محمدهادی رستمی، ۱۳۹۹ «تبیین چالش‌های سفته‌بازی غیر طبیعی در بازار سهام و عدم جواز آن از منظر اقتصاد و با رویکردی به اسلام» مطالعات اقتصاد اسلامی، ش ۲۴، ص ۱۷۱-۱۹۹

■ روحانی، محمد صادق، ۱۴۱۲ق، فقه الصادق و قم، دارالکتاب

■ سیستانی، سیدعلی، ۱۴۲۲ق، المسائل المتنبخه، مکتب ایتا...العلمی السیدالسیستانی

■ سیفی مازندرانی، علی‌اکبر ۱۴۳۰ق، دلیل تحریر الوسید فقه‌الربا، تهران مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام‌خمینی(ره).

■ شنبیری، زهرا، سیدموسی، ۱۴۱۹ق، کتاب نکاح، قم، مؤسسه پژوهشی رای پرداز

■ Bashir, Imran, 2018, Mastering Blockchain: Distributed Ledger Technology Decentralization and Smart Contracts Explained 2nd Edition, Birmingham, Packt Publishing.

■ Born, alexandra, Gschossmann, I., & Hodbod, A., 2022, Decentralised finance – a new unregulated non-bank system?, european central bank. www.ecb.europa.eu/pub/financial- stability/macprudential-bulletin/ focus/2022/html/ecb.mpbu202207_focus1.en.html

■ Darren Lau, Daryl Teh, Sze Jin Kho, Kristian Azmi, Erina Lee, TM Ong, B, 2020, Howto DeFi, CoinGecko.

■ Gambacorta, Leonardo, 2022, DeFi : opportunities and challenges Decentralisation in digital finance, (Issue April), european central bank.

■ Grauer, K., Kueshner, W., & Updegrave, H., 2022, The 2022 CryptoCrime Report, Chainalysis.

■ Harvey, C. R., Ramachandran, A., & Santoro, J., 2021, DeFi and the Future of Finance, New Jersey, Wiley and Sons.

لزوم بازنگری قانون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها

شهرداری اشاره کرد، همچنین در این گزارش تأکید شده‌است که باید تخلفات فنی غیر عمدی از تخلفات عمدانه و سودجویانه تفکیک شود. برای تخلفات فنی، راهکارهایی چون اخطار، فرصت اصلاح و آموزش در نظر گرفته شده و برای تخلفات عمدانه، جریمه‌های سنگین‌تر و حتی برخورد کیفری پیشنهاد شده است. از نکات مهم دیگر، پیشنهاد انتقال محل و اریز جرایم از حساب شهرداری به خزانه ملی است. به‌باور نویسندگان این گزارش، این تغییر می‌تواند یکی از مؤثرترین راهکارها برای کاهش انگیزه درآمدزایی از تخلفات باشد و به تحقق عدالت شهری کمک کند. اما نکته‌ای که این گزارش را متمایز می‌کند، نگاه جامع آن به مسئله است. برخلاف رویکردهای گذشته که صرفاً به اصلاح شکلی شهرداری ۱۰۰ می‌پرداختند، این بار مسئله در بستری کلان‌تر دیده شده است: از رابطه شهروند با حاکمیت شهری گرفته تا نقش نظام مهندسی، وظایف ناظر، و حتی تأثیرات فرهنگی و روانی تخلفات ساختمانی بر جامعه. به‌رغم اهمیت جامعیت پیشنهادهای مطرح‌شده، هنوز مشخص نیست که این اصلاحیه در صحن علنی مجلس چه سرنوشتی خواهد داشت. تجربه سال‌های گذشته نشان داده که بسیاری از طرح‌های اصلاحی به‌دلیل منافع متداخل دستگاه‌ها و مقاومت برخی نهادهای اجرایی، در مسیر تصویب با موانع جدی مواجه شده‌اند. با این حال، فشار افکار عمومی، فجاجع تلخی همچون متروپل، و افزایش آزارهای فنی شهری، شاید این بار زمینه را برای تصمیم‌گیری قاطع‌تر فراهم کرده باشد. گزارش مرکز پژوهش‌ها گویای آن است که ادامه وضعیت موجود، نه‌تنها تخلفات را کنترل نمی‌کند، بلکه آن‌ها را نهادینه کرده و به فساد سیستماتیک دامن می‌زند. این مرکز اصلاح اساسی شهرداری ۱۰۰ را ضرورتی اجتناب‌ناپذیر می‌داند و خواستار اقدام عاجل مجلس و دولت در بازنویسی این قانون مهم شده است. در نهایت باید گفت؛ ماده ۱۰۰ دیگر پاسخگوی نیازهای شهرداری امروز نیست. شهری که روزبه‌روز پیچیده‌تر، متراکتر و آسیب‌پذیرتر می‌شود، نمی‌تواند با قوانینی اداره شود که قرن پیش و بر مبنای شرایط آن زمان نوشته شده‌اند. اصلاح ماده ۱۰۰ نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای آینده‌ای ایمن‌تر، عادلانه‌تر و پایدارتر است.

یک موضوع فنی یا حقوقی نیست، بلکه دارای تبعات جدی اجتماعی، زیست‌محیطی و حتی امنیتی است. در سال‌های اخیر، شاهد ریزش بناهایی بوده‌ایم که مجوز نداشته یا مغایر با مقررات فنی ساخته شده‌اند. فاجعه متروپل در آسپدان، نمونه بارزی از پیامدهای فاجعه‌بار تساهل قانونی در برابر تخلفات ساختمانی بود؛ فاجعه‌ای که می‌توانست با اصلاح به‌موقع قوانین و نظارت‌های دقیق‌تر، از وقوع آن جلوگیری کرد. گزارش مرکز پژوهش‌ها با بهره‌گیری از نظرات کارشناسان حقوقی، فنی، اجتماعی و اقتصادی، مجموعه‌ای از پیشنهادات اصلاحی را ارائه داده که از جمله مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به راه‌اندازی سامانه یکپارچه مدیریت پرونده‌های ماده ۱۰۰، افزایش شفافیت در انتشار آراء، بازتعریف جرایم بر اساس میزان تخلف و تأثیر آن بر شهر، و واگذاری نقش ناظر به نهادهای مستقل از

تبدیل شده‌اند. این پدیده که در گزارش مرکز پژوهش‌ها با عنوان «تعارض منافع شهرداری» تحلیل شده، یکی از اصلی‌ترین چالش‌ها در اجرای عادلانه و مؤثر قانون محسوب می‌شود. در این میان، نگاهی به ساختار کمیسیون ماده ۱۰۰ نیز خالی از اشکال نیست. ترکیب اعضای این کمیسیون، نحوه بررسی تخلفات، نبود شفافیت در صدور آراء، و فقدان ضمانت اجرایی برای اجرای احکام، همگی باعث شده‌اند تا اعتماد عمومی نسبت به این نهاد تضعیف شود. در موارد متعددی، مالکان ساختمان‌های متخلف صرفاً با پرداخت جریمه‌ای ناچیز، از تخریب بنای غیرمجاز نجات یافته‌اند؛ این روند عملاً فلسفه وجودی این ماده را زیر سوال برده است. شهرداری‌ها که باید نقش نظارتی و بازدارنده ایفا کنند، اکنون با انگیزه مالی از محل جرایم، به نوعی ذی‌نفع در ادامه تخلفات

بازدارندگی لازم را ندارند، بلکه حتی به تشویق غیرمستقیم تخلفات نیز دامن زده است. ماده ۱۰۰، در شکل ابتدایی خود، با هدف کنترل تخلفات ساختمانی و مقابله با تخلفات ساختمانی وضع شد. در دهه‌های گذشته، هزاران پرونده ساخت‌وساز از سوی کمیسیون‌های ماده ۱۰۰ مورد بررسی قرار گرفته‌اند؛ با این حال، آمارها نشان می‌دهد که این سازوکار قانونی با وجود قدمت طولانی، نتوانسته در عمل، ساخت‌وساز غیرمجاز را مهار کند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که ضعف در نظارت میدانی، ناکارآمدی کمیسیون‌های تصمیم‌گیر، و تبدیل جریمه به جایگزین تخریب بناهای متخلف، شهر را در شرایطی امروز در عمل بیشتر به ابزاری برای درآمدزایی شهرداری‌ها و زمینه‌ساز فساد تبدیل شده است. براساس گزارش تفصیلی مرکز پژوهش‌های مجلس آشکار است که ماده ۱۰۰ در وضعیت فکلی نه‌تنها توانایی

راه‌وشهرسازی

ماده ۱۰۰ قانون شهرداری یکی از قدیمی‌ترین ابزارهای قانونی برای کنترل ساخت‌وسازهای شهری است که از دهه ۱۳۴۰ به تصویب رسیده، اما در سال‌های اخیر به دلیل ناکارآمدی اجرایی و ضعف بازدارندگی، به یکی از عوامل تشدید تخلفات ساختمانی، فساد اداری و نارضایتی عمومی بدل شده است. در پی نارسایی‌های متعدد این ماده قانونی، کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی گزارشی جامع تحت عنوان «طرح اصلاح ماده ۱۰۰ قانون شهرداری» منتشر کرده‌اند که بر لزوم بازنگری جدی در سازوکارهای فعلی تأکید دارد. به گزارش مناصه‌مزیاده، پژوهشگران مرکز پژوهش‌های مجلس افزایش بی‌رویه تخلفات ساختمانی، ضعف در نظارت، ناکارآمدی کمیسیون‌های ماده ۱۰۰، مبهم بودن ضمانت اجرا و تبدیل جریمه به ابزاری برای درآمدزایی شهرداری‌ها، از چالش‌های اصلی این قانون برشمرده شده‌اند. اینام در تشخیص ضرورت تخریب، نبود سازوکار شفاف برای تعیین و دریافت جریمه، عدم تفکیک تخلفات عمدی و فنی، تعارض منافع شهرداری در نقش ناظر و ذی‌نفع از آمد جریمه و ضعف ضمانت اجرای آرای کمیسیون‌ها از عوامل مؤثر بر ناکارآمدی ماده ۱۰۰ است. در سال ۱۴۰۲، بیش از ۴۸۶ هزار شکایت مرتبط با ماده ۱۰۰ دیوان عدالت اداری ثبت شده که نشان‌دهنده بحران در کارآمدی این سازوکار است. گزارش تأکید می‌کند که ضعف در برخورد قانونی با تخلفات ساختمانی می‌تواند همانند فاجعه متروپل آبادان یا زلزله اخیر ترکیه، پیامدهای جبران‌ناپذیری در حوزه ایمنی و جان انسان‌ها داشته باشد. در این گزارش تأکید شده پس از نیم قرن از تصویب ماده ۱۰۰ قانون شهرداری و ناکامی این ماده در مهار تخلفات ساختمانی، اکنون موجی از نقد، بازاندیشی و اصلاح بر این قانون فرسوده حاکم شده است؛ ماده‌ای که زمانی قرار بود حافظ نظم و قانون در توسعه شهر باشد، امروز در عمل بیشتر به ابزاری برای درآمدزایی شهرداری‌ها و زمینه‌ساز فساد تبدیل شده است. براساس گزارش تفصیلی مرکز پژوهش‌های مجلس آشکار است که ماده ۱۰۰ در وضعیت فکلی نه‌تنها توانایی

دستور فوری وزیر راه برای بازسازی منازل آسیب‌دیده در حملات رژیم صهیونیستی

وزیر راه‌وشهرسازی به سازمان نظام مهندسی ساختمان و بنیاد مسکن دستور داد که روند بازسازی واحدهای مسکونی آسیب‌دیده در حملات اخیر رژیم صهیونیستی فوراً انجام شود. به گزارش مناصه‌مزیاده، فرانیه صادق‌مالوآجره؛ در جریان بازدید وزیر از مناطق خسارت‌دیده، به‌ویژه منازل تخریب شده دانشمندان هسته‌ای کشور، بر ارزیابی دقیق خسارت، ایمنی سازه‌های مجاور و اطلاع‌رسانی به ساکنان آسیب‌دیده تأکید شد. وزیر راه‌وشهرسازی، با قدردانی از فداکاری و ساده‌زیستی دانشمندان هسته‌ای کشور، گفت: اگر چنین دانشمندانی در کشورهای دیگر بودند، زندگی متفاوتی داشتند، اما در این خاک ماندند و دانش خود را به نسل بعدی منتقل کردند. رژیم صهیونیستی حتی تحمل این سطح از دانش را ندارد. صادق‌مالوآجره؛ از بنیاد مسکن خواست خسارات وارده به همه ساختمان‌های آسیب‌دیده را با حضور یا مالکان ثبت و به اطلاع آنان برساند. همچنین از سازمان نظام مهندسی خواست شد تا با همکاری ستاد مدیریت بحران، بررسی کارشناسی ایمنی سازه‌های مجاور و اتصالات گاز و برق را با حضور مهندسان داوطلب انجام دهند. وزیر راه‌وشهرسازی، بر اجرای سریع دستور رئیس‌جمهور برای بازسازی مناطق آسیب‌دیده تأکید کرد و یادآور شد: پشتیبانی کامل برای بازسازی آغاز شده و در سریع‌ترین زمان ممکن ادامه خواهد یافت.

تشکیل کارگروه‌های تخصصی برای ارزیابی فنی ساختمان‌های آسیب‌دیده

در همین رابطه، رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، با اشاره به بازسازی خانه‌های آسیب‌دیده، گفت: با دستور وزیر راه‌وشهرسازی، کارگروه‌های تخصصی ارزیابی فنی ساختمان‌های آسیب‌دیده در استان‌ها تشکیل شده است. به گزارش مهر، امین قومی؛ با اشاره به وضعیت بازسازی واحدهای مسکونی آسیب‌دیده، گفت: در شرایط بحرانی، مانند سایر بحران‌ها، مسئولیت‌های اجتماعی و قانونی سازمان فعال می‌شود و بر همین اساس با توجه به دستوری که وزیر راه‌وشهرسازی ارائه دادند، کارگروه‌های تخصصی ارزیابی فنی ساختمان‌های آسیب‌دیده در استان‌ها تشکیل شده است. وی افزود: در استان تهران به‌دلیل تعدد ساختمان‌های آسیب‌دیده نسبت به سایر استان‌ها، این کارگروه تشکیل شده و در سایر استان‌ها نیز ابلاغ لازم برای تشکیل کارگروه‌ها صورت گرفته است. قاعدتاً پس از بازدیدهای کارشناسی در سطح استان‌ها، در صورت نیاز به بازسازی، با همکاری بنیاد مسکن و سایر نهادهای ذی‌ربط اقدامات لازم انجام خواهد شد. رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، ادامه داد: در حوزه خدمات مهندسی مرتبط با این ساختمان‌ها، از ظرفیت مهندسان و اعضای داوطلب هیئت‌مدیره‌ها استفاده می‌کنیم و خدمات به‌صورت رایگان ارائه خواهد شد. قومی؛ با اشاره به الزامات قانونی بازسازی ساختمان‌ها، اظهار داشت: هنوز وارد مراحل مجوزدهی نشده‌ایم، اما با توجه به محدود بودن تعداد ساختمان‌های آسیب‌دیده، این فرآیند در چارچوب قانونی و مسیر مشخصی که وزارت راه‌وشهرسازی تعریف می‌کند، انجام خواهد شد. وی گفت: فعلاً مهم‌ترین اقدام، ارزیابی سریع وضعیت ساختمان‌ها است. برخی ساختمان‌ها کاملاً تخریب شده‌اند که نیاز به نوسازی دارند و برخی دیگر، صرفاً دچار قطع گاز یا برق به‌منظور رعایت ایمنی شده‌اند. ارزیابی اولیه به ما کمک می‌کند تا ساختمان‌هایی که آسیب جدی ندیده‌اند، برای سکونت مجدد آماده شوند و این فرآیند نباید زمان‌بر باشد. رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، درباره تمدید پروانه اشتغال به کار مهندسان نیز، گفت: برای جلوگیری از اختلال در ارائه خدمات، پروانه‌های اشتغال به کار مهندسان، کاردان‌ها، معماران تجربی و اشخاص حقیقی و حقوقی تا پایان تیرماه تمدید شده است. وی افزود: اگر نیاز به تمدید مجدد باشد، با هماهنگی وزارت راه‌وشهرسازی، اطلاع‌رسانی لازم انجام خواهد شد. هرچند زیرساخت‌های خدمات الکترونیکی سازمان و وزارت کشور فعال است، اما به‌جهت تصویب در کارگروه، این تمدید به‌صورت رسمی تا ۲۱ تیرماه انجام شده است. قومی؛ با اشاره به نقش مهندسان در تقویت انسجام اجتماعی در شرایط بحرانی، گفت: مهندسان مانند سایر متخصصان، نقش مؤثری در جامعه ایفا می‌کنند و می‌توانند در تقویت همدلی عمومی مؤثر باشند. استفاده از ظرفیت‌ها و امکانات در اختیار مهندسان نیز می‌تواند به مدیریت بهتر بحران کمک کند. وی افزود: در برخی استان‌ها، فضا‌های اقامتی که در اختیار سازمان نظام مهندسی بوده، در اختیار مردم و مهندسانی که برای کمک سفر کرده‌اند، قرار گرفته است. از سوی دیگر، مجموعه‌های استانی نیز در همکاری با ستاد مدیریت بحران استان‌ها، نقش فعالی ایفا کرده‌اند تا روند امدادرسانی و بازسازی تسهیل شود. رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، در پایان تصریح کرد: این همکاری‌ها و انسجام میان نهادهای مردم، شاخص مهمی است که باید به آن توجه کرد. مهندسی، به‌عنوان یک نقطه کلتی، می‌تواند در تقویت همدلی که امروز بیش از هر زمان دیگری ضروری است، مؤثر واقع شود.

کاهش نرخ اجاره در بازار مسکن با همدلی مردم

نائب رئیس اتحادیه مشاوران املاک تهران، گفت: در شرایط کنونی کشور با همدلی و اتحاد مردم شاهد آن هستیم که بسیاری از مالکان اجاره‌های خود را کاهش و یا بخشیده‌اند. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، داود بیگی‌نژاد؛ با بیان اینکه وحدت و همبستگی و انسجام مردمی همواره در بین مردم ایران وجود داشته است، افزود: یکی از مهم‌ترین خصوصیات مردم ایران وحدت درونی بود که در این شرایط خاص کشور شاهد آن هستیم که بسیاری از مالکان اقدام به کاهش نرخ‌های اجاره و یا حتی بخشیدن اجاره مستأجران خود هستند. وی ادامه داد: در شرایط کنونی کشور شاهد آن هستیم که بسیاری از مالکان قراردادهای خود را کمتر از سقف اجاره و یا حتی کمتر از سال گذشته منقد کرده‌اند که این امر ناشی از روحیه همدلی مردم ایران است و ما امیدواریم در این ایام شاهد دیدن صحنه‌های بیشتری در این حوزه باشیم. نائب رئیس اول اتحادیه مشاوران املاک تهران، اظهار کرد: در این ایام مسائل مادی کم‌رنگ‌تر شده و حتی شاهد آن هستیم که بسیاری از مالکان گریه‌های خود را تغییر داده و یا حتی در یافت نکنند. بیگی‌نژاد؛ یادآور شد: در شرایط کنونی با توجه به شرایط خاص کشور بسیاری از قراردادهای در قالب سامانه خودنویس انجام می‌شود.

بازبینی مداوم لکوموتیوهای راه‌آهن

مدیرعامل راه‌آهن، گفت: لکوموتیوها به‌طور منظم تعمیر می‌شوند تا همواره در شرایط ایده‌آل فعالیت کنند و هیچ‌گونه خللی در عملیات راه‌آهن ایجاد نشود. به گزارش مناصه‌مزیاده، جبار علی‌ذاکری؛ اظهار کرد: رعایت استانداردهای ایمنی و ارتقای فناوری‌های کنترل و نظارت در دستور کار جدی راه‌آهن قرار دارد تا سفرهای ریلی با کم‌ترین ریسک و حداکثر امنیت انجام شود. وی با تأکید بر اهمیت افزایش سیر ایمن قطارها، اعلام کرد: رعایت استانداردهای ایمنی و ارتقای فناوری‌های کنترل و نظارت در دستور کار جدی راه‌آهن قرار دارد تا سفرهای ریلی با کم‌ترین ریسک و حداکثر امنیت انجام شود. همچنین، خدمت‌رسانی مطلوب به مسافران و جلب رضایت آن‌ها از اولویت‌های اصلی این سازمان است. مدیرعامل راه‌آهن، درباره آماده به کار بودن لکوموتیوها گفت: تمامی لکوموتیوها به‌طور منظم مورد بازبینی و تعمیرات فنی قرار می‌گیرند تا همواره در شرایط ایده‌آل فعالیت کنند و هیچ‌گونه خللی در عملیات راه‌آهن ایجاد نشود.

معاون امور اسناد و سردفتران سازمان ثبت، گفت: در پی ابلاغ دستورالعمل‌های صادره از سوی دولت و با هدف جلوگیری از وقفه در ارائه خدمات به شهروندان، دفاتر اسناد رسمی موظف شدند تا اطلاع ثانوی با حضور یک‌سوم از ظرفیت خود، خدمات ثبتی را ادامه دهند. به گزارش مناصه‌مزیاده به نقل از قوه‌قضاییه، سیدصادق سعادتیان

معاون امور اسناد و سردفتران سازمان ثبت افزود: دفاتر اسناد رسمی که دارای نوبت تنظیم سند هستند، همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهند و برای جلوگیری از ایجاد تأخیر در ارائه خدمات، حضور دفاتر تا سقف یک‌سوم ظرفیت در دستور کار قرار گرفته است. معاون امور اسناد و سردفتران سازمان ثبت با تأکید بر لزوم هماهنگی با سیاست‌های

عمومی کشور، افزود: ارائه خدمات در چارچوب این ظرفیت به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده که هیچ‌گونه خللی در روند خدمت‌رسانی به مردم ایجاد نشود و خدمات ضروری به‌موقع انجام شود. سعادتیان؛ با اشاره به مسئولیت نهادهای نظارتی، تصریح کرد: مدیران کل ثبت اسناد و املاک استان‌ها با همکاری مدیران امور اسناد مکلفاند نظارت

نگاهی به نقش وزارت راه‌وشهرسازی در پروژه‌های عمرانی کشور

افزود: «در وزارت راه‌وشهرسازی، آنچه انجام می‌شود صرفاً ساخت‌وساز نیست، بلکه خدمتی است ماندگار به جامعه‌ای که در پی رشد،

اجتماعی است. خانه، جاده، ایستگاه، فرودگاه یا هر عنصر دیگری در این زنجیره، حلقه‌ای است از پیوستگی ملی و آرامش عمومی.» وی همچنین

در چارچوب فنی و مهندسی تحلیل شوند. «سرپناهی که برای یک خانواده ساخته می‌شود، فقط یک سازه نیست؛ منبعی از امنیت روانی و

وزارت راه‌وشهرسازی در پروژه‌های عمرانی نقش اساسی و محوری دارد. این وزارتخانه مسئولیت برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت بر پروژه‌های زیرساختی مرتبط با حمل‌ونقل و شهرسازی را برعهده دارد. این نقش شامل توسعه و نگهداری شبکه حمل‌ونقل (جاده‌ها، راه‌آهن، فرودگاه‌ها، بنادر) و همچنین توسعه شهری و مسکن است. به گزارش مناصه‌مزیاده، بهروز رحیمی؛ معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت راه‌وشهرسازی، با اشاره به نقش کلیدی این وزارتخانه در توسعه کشور، اعلام کرد: «بیش از ۵۲ درصد پروژه‌های عمرانی کشور در حوزه راه‌وشهرسازی متمرکز شده است و این یعنی نیمی از عمران ایران به دوش این وزارتخانه سنگین‌وزن است.» رحیمی؛ افزود: «فعالیت‌های وزارت راه فقط شامل ساخت جاده و مسکن نیست، بلکه در حقیقت به‌طور مستقیم بر کیفیت زندگی مردم، امنیت اجتماعی و توسعه پایدار اثر می‌گذارد.» وی با بیان اینکه بیش از یک‌چهارم تولید ناخالص داخلی کشور نیز به این حوزه مرتبط است، تصریح کرد: «سهام راه‌وشهرسازی در اقتصاد کشور فراتر از عدد و رقم است. ما با ساخت هر کیلومتر جاده، به چشم‌های منتظری پاسخ می‌دهیم که سال‌ها در آرزوی دسترسی، ارتباط و توسعه بوده‌اند.» رحیمی؛ بر این نکته تأکید کرد که پروژه‌های راه و مسکن نباید صرفاً

آگهی ابلاغ رأی بازنشستگی

آقای مهدی عربی آشتیانی

نوبت دوم

«نظر به مفاد ماده ۷۳ قانون آئین دادرسی مدنی، رأی قابل پژوهش شماره ۱/۵۳۴۹/ا.موبخ ۳۷۰/۱۴۰۴/۴ شعبه اول هیئت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری مبنی بر بازنشستگی با تقلیل یک گروه به آقای مهدی عربی آشتیانی فرزند محمدعلی کارمند مدیریت شعب بانک در منطقه ۲ تهران ابلاغ می‌گردد.»

این آگهی در دو نوبت در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار درج و به نامبرده ابلاغ می‌گردد حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ درج این آگهی درخواست اعتراض خود از حکم مذکور را به دفتر اداره کل سرمایه‌انسانی این بانک ارسال نماید.

شناسه: ۱۹۴۷۵۰۱ الف: ۹۲۱

اداره کل سرمایه‌انسانی بانک کشاورزی

آگهی مناقصه عمومی

سازمان مدیریت پسماند شهرداری گرمانشاه

شهرداری گرمانشاه در نظر دارد مناقصه عمومی با ارزیابی کیفی عملیات نظیف، رفت و روب و نگهداری معابر سطح منطقه ۵ به شماره مناقصه ۲۰۰۴۰۰۰۴۸۰۰۰۰۲ و مناقصه عمومی با ارزیابی کیفی عملیات نظیف، رفت و روب و نگهداری معابر سطح منطقه ۷ به شماره مناقصه ۲۰۰۴۰۰۰۴۸۰۰۰۰۰۰۲ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از ارائه پیشنهاد مناقصه گران و گشایش پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه: مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۰۲ می‌باشد.

مهلت زمانی در یافت اسناد مناقصه در سامانه: تا ساعت ۱۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۰۹

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد در سامانه: تا ساعت ۱۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۳

زمان گشایش پاکت ارجاع به کمیته فنی: ساعت ۱۴:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۴

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت های الف:

آدرس کرمانشاه، میدان آهنگیتا، ابتدای ورودی شهرک کرناچی، جنب بنیاد بتن میثم، سازمان مدیریت پسماند ۱۲۶۴۳۴۲۷۰۸۳

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: ممرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴۰۰۲۱

شماره تماس مسئول امور پیمان و قراردادهای سازمان مدیریت پسماند: ۰۹۱۸۵۹۱۰۶۸ کیومرث رزمجو

سازمان مدیریت پسماند شهرداری گرمانشاه

بانک مرکزی

نرخ بهره بین بانکی کاهش یافت

بازار بین بانکی چیست؟

بازار بین بانکی، بازاری است که برای مبادلات مالی میان بانک‌ها و سایر مؤسسات اعتباری با یکدیگر و برای اعمال سیاست‌های پولی از سوی بانک مرکزی ایجاد شده است. این بازار عمق بسیار و معاملات پر حجمی دارد و برای کاهش اضافه برداشت بانک‌ها، کاهش استقراض بانک‌ها از بانک مرکزی، مدیریت صحیح نقدینگی از سوی بانک‌ها، کاهش یا افزایش

است؛ در آذرماه سال ۱۴۰۳، نرخ بهره بین بانکی به کانال ۲۳٫۹ درصد وارد شد و از آن زمان تا امروز در همین محدوده و نزدیک به ۲۴ درصد متغیر بوده است. البته این نرخ در دی و بهمن ماه سال گذشته به ۲۳٫۹۸ درصد رسید اما هیچ زمانی از مرز آن عبور نکرد و وارد کانال ۲۴ درصد نشد. با این حال، طی چند ماه اخیر نرخ بهره بین بانکی در نزدیک‌ترین محدوده خود با کانال ۲۴ درصد تثبیت شده است.

گروه بازار سرمایه | مناقصه

بر اساس داده‌های بانک مرکزی در پایان هفته گذشته (چهارشنبه ۲۸ خردادماه)، نرخ بهره (سود) بین بانکی با کاهش ۰٫۰۱ درصدی به ۲۳٫۹۷ درصد رسید اما بر اساس داده‌های موجود همچنان یکی از بالاترین آمار نرخ بهره بازار بین بانکی تاکنون است. به گزارش مناقصه مزایده، نرخ بهره بین بانکی در پایان هفته چهارم خردادماه (چهارشنبه ۲۸ خردادماه)، با کاهش ۰٫۰۱ درصدی به ۲۳٫۹۷ درصد رسید. این نرخ بهره در ابتدای سال جاری و اولین هفته فروردین ماه ۲۳٫۹۶ درصد بود و در پایان هفته دوم (فروردین) با کاهش ۰٫۰۱ درصدی به ۲۳٫۹۵ درصد رسید و در پایان هفته سوم نیز در همان دامنه (۲۳٫۹۵ درصد) بدون تغییر و ثابت ماند. در آخرین هفته فروردین ماه، نرخ بهره بین بانکی با افزایش ۰٫۰۱ درصدی به ۲۳٫۹۶ درصد رسید و یک هفته پس از آن در سوم اردیبهشت ماه با جهش ۰٫۰۲ درصدی به محدوده ۲۳٫۹۸ درصد وارد شد. با این حال طی سه هفته پس از آن با کاهش ۰٫۰۱ (در پایان هر هفته) در مجموع ۰٫۰۳ کاهش یافت و در روز چهارشنبه ۳۱ اردیبهشت ماه به ۲۳٫۹۵ درصد رسیده بود که در پایان هفته اول خردادماه با افزایش ۰٫۰۲ درصدی به ۲۳٫۹۷ درصد رسید. اما طی هفته دوم و سوم خردادماه به ۲۳٫۹۸ درصد رسید و طی دو هفته گذشته در این محدوده ثابت مانده و در پایان هفته گذشته با کاهش ۰٫۰۱ درصدی به ۲۳٫۹۷ درصد رسید. گفتنی

بانک ملت بیش از پیش در کنار مردم خواهد بود

مدیرعامل بانک ملت، در ادامه بازدیدهای میدانی خود در روزهای اخیر از شعب و واحدهای پشتیبان بانک، در روز یکشنبه اول تیرماه نیز از چند شعبه تهران و همچنین واحدهای متولی ارائه خدمات غیر حضوری بازدید و بر ضرورت خدمت‌رسانی مطلوب به مشتریان و ملت عزیز ایران در شرایط خاص کنونی تأکید کرد. به گزارش مناقصه مزایده به نقل از روابط عمومی بانک ملت، فرشید فرخ‌نژاد؛ در بازدید از شعب سعدی شمالی و سرچشمه و همچنین ادارات شرکت‌های مرتبط با حوزه اعتبارات، فناوری اطلاعات و خدمات غیر حضوری، از کارکنان این واحدها به دلیل انجام اقدامات شایسته و خدمت‌رسانی مطلوب به مشتریان قدر دانی کرد. وی با عرض خسته نباشید و خداحوت به همکاران در ارائه خدمات به مردم در شرایط خاص کشور، از آنان خواست تا در این شرایط بیش از پیش در کنار مردم باشند و نسبت به رفع مشکلات و نیازهای آنان در کوتاه‌ترین زمان ممکن گام بردارند. مدیر عامل بانک ملت با بیان این نکته که در شرایط کنونی، همدلی و همراهی نظام بانکی با مردم بیش از پیش مورد نیاز کشور است، تأکید کرد: بانک ملت باید بیش از گذشته و با ارائه خدمات مناسب و با کیفیت، همراهی خود را با مردم و مسئولان در گذر از این شرایط حساس نشان دهد.

اعلام آمادگی کارکنان غیر شیفت بانک صادرات برای خدمت رسانی

کارکنان شعب غیر شیفت بانک صادرات ایران، در مناطق مختلف تهران با روحیه انقلابی و ملی برای حضور در شعب و خدمت‌رسانی به مشتریان بانک اعلام آمادگی کردند. به گزارش مناقصه مزایده به نقل از روابط عمومی بانک صادرات ایران، برخی کارکنان شعب غیر شیفت مدیریت شعب مناطق تهران با انگیزه کمک به پایداری خدمت، از نقای روحیه جهادی و اعلام همبستگی با مردم غیور و همیشه در صحنه ایران اسلامی در مقاومت و مقابله با تجاوز دشمن زبون صهیونی، برای حمایت از همکاران خود در شعب شیفت و خدمت‌رسانی گسترده به مردم اعلام آمادگی کردند. بنابراین گزارش، با وجود اعلام شرایط ویژه و تقسیم کار بین شعب بانک صادرات ایران در تهران، تعداد زیادی از همکاران شعب غیر شیفت نیز با روحیه جهادی برای پیوستن به سایر همکاران خود اعلام آمادگی کردند و به این ترتیب خدمت‌رسانی به مردم شریف و عزیز کشور در بانک صادرات ایران هیچگاه متوقف نخواهد ماند. تجربه ارائه خدمت کارکنان بانک صادرات ایران در مناطق جنگی کشور از جمله استان‌های غربی همچون ایلام و کرمانشاه در دوران دفاع مقدس از طریق باجه‌های سیار در جاده‌های مناطق جنگ‌زده کشور، یادآور غرور ملی و روحیه خدمت‌گزاری کارکنان بانک صادرات ایران در شرایط سخت است و یادش از ۹۶ شهید بانک، موجب شده تا کارکنان این بانک نعمت خدمت به مردم را حتی در شرایط سخت از دست ندهند. کارکنان بانک صادرات ایران دوشادوش نیروهای مسلح قهرمان، کادر درمان و یا به پای سایر خدمت‌گزاران کشور در این شرایط ویژه و در خدمت مردم شریف کشور هستند و کشور عزیز ایران این بار نیز همچون سال‌های دفاع مقدس در مقابله با دشمن ددمنشی و کودک‌کش صهیونیست، سربلند و عزت‌مند پیروز خواهد شد.

عملکرد بازار سرمایه در نخستین روز تابستان

مدیر اداره نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار، گفت: حجم و ارزش مبادلات دیروز (یکشنبه) اوراق بهادار با درآمد ثابت و صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت به ۱۲٫۶ همت رسید که از این مبلغ تنها معادل ۵٫۵ همت آن خروج وجه است. به گزارش ایسنا، قادر معصومی خاقانه در تشریح وضعیت بازار سرمایه در اولین روز تابستان ۱۴۰۴، اظهار کرد: در نخستین روز تابستان معاملات اوراق بهادار با درآمد ثابت و صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت انجام شد. طبق برآوردهای از دیروز داشتیم، امروز حجم و ارزش مبادلات با کاهش مواجه شد و ارزش مبادلات انجام شده در طول روز به ۱۲٫۶ همت رسید که از این مبلغ معادل ۵٫۵ همت آن، طبق لفظ رایج در بازار، خروج وجه محسوب می‌شود. وی تأکید کرد: برآورد ما این است که روند کاهش ارزش مبادلات ادامه یابد و موضوعی که از آن عموماً با نام خروج پول یاد می‌شود، کاهش یابد. علاوه بر این، برای بازار فراداده پیشنهاد آغاز معامله اوراق بدهی را که از آن در بازار با نام اوراق شرکتی یاد می‌شود، به شورای بورس ارائه داده‌ایم که پس از اخذ مجوز این اوراق هم در بازار قابل معامله خواهد شد.

ارزش معاملاتی برابر سه هزار و ۴۱۰ میلیارد تومان، بیش‌ترین سهم معاملات را به خود اختصاص دادند.

دولت) و صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس اوراق با درآمد ثابت به پایان آمد که ارزش معاملات در بازار از ۵۱ هزار و ۳۴۰ میلیارد تومان روز شنبه به ۱۵ هزار و ۹۲۷ میلیارد تومان کاهش یافت و کاهش ۶۹ درصدی ارزش معاملات می‌تواند بیانگر کاهش هیجان فروش در این صندوق‌ها باشد. شایان ذکر است که دیروز بورس اوراق بهادار ایران (بورس تهران و فرابورس ایران) روی هم رفته شاهد ۴۹۷۲۴ معامله در دو بخش اوراق و صندوق‌های درآمد ثابت بود. از طرف دیگر سهم بخش صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در اوراق با درآمد ثابت از کل ارزش معاملات دیروز ۱۲ هزار و ۵۹۰ میلیارد تومان بود و سه هزار و ۳۳۷ میلیارد تومان نیز به معاملات اوراق تأمین مالی (استاد خزانه و مابجه علم دولت) اختصاص یافت. ضمناً به ترتیب سه صندوق افران، یاقوت و آوند با مجموع

سرمایه‌گذاران می‌بایست یونیت‌ها و واحدهای سرمایه‌گذاری خود را صرفاً از طریق شبکه کارگزاری بورس خرید و فروش کنند. بنابراین طبق ضوابط قانونی نمی‌توان در صندوق‌های ETF شعب بانک‌ها را جایگزین شبکه کارگزاری بورس کرد، مگر در آن دسته از شعب بانک‌ها که شبکه کارگزاری بورس در آن مستقر باشد. هیجان فروش صندوق‌های درآمد ثابت آرام گرفت گفتنی است: ارزش معاملات اوراق و صندوق‌های درآمد ثابت به ۱۵ هزار و ۹۲۷ میلیارد تومان کاهش یافت. کاهش ۶۹ درصدی ارزش معاملات می‌تواند بیانگر کاهش هیجان فروش در این صندوق‌ها باشد. به گزارش مهر، دیروز (یکشنبه)، در حالی دومین روز از معاملات اوراق تأمین مالی (استاد خزانه و مابجه عام

بازار به دلیل شرایط جنگی بسته بوده جزء روزهای کاری صندوق‌ها محسوب می‌شود و آیا سود آن روزها نیز به سرمایه‌گذاران تعلق می‌گیرد یا خیر، افزود: در این مورد متناسب با مصوبات هیأت مدیره سازمان بورس و هم‌چنین شورای عالی بورس تصمیم مقتضی اتخاذ و اعلام می‌شود. بر اساس مصوبه شورای عالی بورس، صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت فعال هستند و این روزها، جزء روزهای کاری آن‌ها به‌شمار خواهد آمد. مدیر مرکز نظارت بر صندوق‌های سازمان بورس، در پاسخ به پرسشی دیگر مبنی بر این که آیا امکان ابطال واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت وابسته به بانک‌ها، در شب بانک‌ها، به‌جای ابطال در کارگزاری‌های بازار سرمایه، وجود دارد یا خیر، گفت: طبق سازوکار قانونی موجود برای صندوق‌های ETF،

مدیر مرکز نظارت بر صندوق‌های سازمان بورس و اوراق بهادار، گفت: صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت فعال هستند و این روزها، جزء روزهای کاری آن‌ها به‌شمار خواهد آمد و سود صندوق‌های با درآمد ثابت طبق روال معمول توزیع می‌شود. به گزارش مناقصه مزایده به نقل از سنا، علی‌اکبر ایرانشاهی؛ در پاسخ به اینکه آیا واربر سود صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت، در شرایط فعلی ادامه خواهد یافت؛ گفت: همان‌طور که می‌دانید، صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت دو نوع هستند: نوع اول: صندوق‌های با توزیع سود و نوع دوم: صندوق‌های بدون توزیع سود و صندوق‌های سرمایه‌گذاری نوع اول طبق روال معمول توزیع سود خود را مطابق تاریخ‌های از پیش اعلام شده، انجام داده و خواهند داد. ایرانشاهی؛ در رابطه با اینکه آیا روزهایی که

مدیریت بازار ارز با سیاست‌های هدفمند بانک مرکزی

مبتنی بر فضای اقتصادی کشور خواهد داشت. در چنین فضایی، همکاری و همدلی مردم با نهادهای حاکمیتی و پرهیز از رفتارهای هیجانی نیز نقش مهمی در تدوام ثبات اقتصادی ایفا می‌کند. نمایش اقتدار پولی با حضور میدانی در شبکه بانکی وی یکی از اقدامات ستودنی محمدرضا فرزین؛ رئیس کل بانک مرکزی، در بازدید از شعب بانک‌ها در همان روزهای ابتدایی درگیری‌ها خواند و گفت: این اقدام پیام روشنی به بازار ارسال کرد که سیاست‌گذار پولی در میدان حاضر است و با رصد لحظه‌ای بازار، برای حفظ آرامش تلاش می‌کند. هم‌زمان، افزایش فعالیت و پاسخگویی شعب بانکی نیز نقش مهمی در جلوگیری از بروز شایعه و التهاب در شبکه پولی کشور داشت.

بازه ۹۲ تا ۹۳ هزار تومان در این شرایط، امری غافلگیرکننده و تحسین‌برانگیز بود که نشان از تسلط بانک مرکزی بر بازار داشت. مدیریت هیجانات بازار با سیاست‌های دقیق و هدفمند این فعال اقتصادی، ادامه داد: بانک مرکزی در مقطع زمانی حساسی که فضای روانی کشور به‌شدت ملتهب بود، توانست با سیاست‌های ارزی هوشمندانه، مانع از تبدیل هیجانات به بحران ارزی شود. این نهاد، بدون ورود به فضای التهابی، با سیاست‌های مناسب و تأمین منطقی نیاز بازار، نوسانات را کنترل و از ورود اقتصاد به شرایط نااطمینانی جلوگیری کرد. شاکری؛ با بیان اینکه چشم‌انداز بازار ارز با فروکش کردن تنش‌ها روشن‌تر شده، خاطرنشان کرد: ادامه موفقیت‌های نیروهای مسلح در جبهه مقابله با دشمن، تأثیر

شرایط حساس کشور، از رفتارهای سوداگرانه یا دامن‌زدن به فضای نااطمینانی پرهیز کنند و با همراهی با تصمیمات کلان پولی و ارزی کشور، به استمرار ثبات اقتصادی و حمایت از تولید ملی کمک کنند. عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به مدیریت هوشمندانه بانک مرکزی در روزهای پرتنش اخیر، اقدامات این نهاد در مهار نوسانات ارزی، تأمین ارز مورد نیاز برای کالاهای اساسی و حفظ آرامش روانی بازار را موفق و قابل تقدیر دانست. وی گفت: در روزهای اخیر، هم‌زمان با تشدید تحولات منطقه‌ای و درگیری‌های بین ایران و رژیم صهیونیستی، بازار ارز با شوک‌هایی مواجه شد و نرخ دلار طی چند روز، رشدی نزدیک به ۱۰ درصد را تجربه کرد. با این حال، عملکرد مقتدرانه و به‌موقع بانک مرکزی مانع از تشدید نوسانات شد. ثبات نرخ ارز در

عضو اتاق بازرگانی ایران، تأکید کرد: در کنار کنترل نرخ ارز در بازار، بانک مرکزی توانسته است در مدت زمان کوتاهی، حدود یک میلیارد دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی و دارو تأمین کند. امین شاکری؛ در گفتگو با ایبنا، ادامه داد: این عملکرد، به‌ویژه در شرایطی که کشور درگیر مسائل امنیتی و روانی است، اهمیت مضاعفی دارد. در واقع تأمین ارز در این سطح، نه‌تنها مانع از بروز کمبود کالا در بازار شد، بلکه کمک کرد تقاضاهای واقعی پاسخ داده شود و بازار از فشار تقاضای غیرواقعی دور بماند. شاکری؛ تأکید کرد: در شرایط کنونی، هیچ‌گونه نگرانی در زمینه تأمین کالاهای اساسی برای نیازهای مردم وجود ندارد و سیستم تأمین مالی و ارزی کشور به‌خوبی در حال انجام وظایف خود است. وی همچنین از فعالان اقتصادی خواست تا با درک

تمامی خدمات بیمه‌ای بی‌وقفه ادامه دارد

مستقیم به نشانی <http://csp.ihio.gov.ir> و آف‌سامانه نسخه‌نویسی الکترونیک به نشانی <http://eservices.ihio.gov.ir/nrx> یا جستجو در موتورهای جستجوگر داخلی به‌دسترس است. تمامی سامانه‌های خدمات غیرحضوری سازمان به ویژه استعلام جستجو، درمان از طریق کد دستوری ۱۶۶۶*

تأمید اعتبار و بررسی نسخه الکترونیکی از طریق سامانه خدمات غیر حضوری شهروندی <http://csp.ihio.gov.ir> و نسخه‌نویسی الکترونیک <http://eservices.ihio.gov.ir/nrx> با پایداری کامل و بدون اختلال در سراسر کشور در حال خدمت‌رسانی است. بیمه‌شدگان در صورت اعلام مراکز درمانی، مطب، آزمایشگاه، داروخانه و... مبنی بر قطع بودن سامانه‌های سازمان می‌توانند موضوع را به مرکز امور مشتریان و اطلاع‌رسانی این سازمان اعلام کرده و پاسخ‌های خود را از طریق کارشناسان ۱۶۶۶ دریافت کنند. درگاه‌های ارتباطی شامل تارنمای <http://ihio.gov.ir>، صندوق صوتی سامانه ۱۶۶۶ و درگاه پورتال خدمات غیرحضوری سازمان به نشانی <http://myzrm.ihio.gov.ir> است که به‌صورت شبانه‌روزی آماده پاسخگویی به درخواست‌های غیر برخط مشتریان است.

سازمان بیمه سلامت ایران، در اطلاعیه‌ای تأکید کرد: در شرایط فعلی ارائه خدمات بیمه‌ای به بیمه‌شدگان بدون هیچ مشکل و بدون وقفه ادامه دارد. به گزارش ایستاتیز، در این اطلاعیه با اشاره به اینکه هیچ مشکلی در ارائه خدمات بیمه‌ای به بیمه‌شدگان وجود ندارد تأکید کرد: تمام خدمات بیمه‌ای به بیمه‌شدگان و شرکای درمانی سازمان بیمه سلامت ایران در تمامی ساعات شبانه‌روز در سراسر کشور برقرار است. در این اطلاعیه اعلام شده است که سازمان بیمه سلامت ایران، به‌عنوان نهادی دولتی در درمان محور همواره در کنار مردم بوده و علاوه بر ارائه خدمات جاری به بیش از ۴۵ میلیون نفر به‌عنوان مشتریان سازمان، ارائه خدمات را به صورت مستقیم برای عموم مردم پایدار نگاه داشته است. طبق این اطلاعیه، با توجه به محدودیت‌های اعمال شده و غیر قابل بودن موتورهای جستجو، سامانه خدمات غیر حضوری شهروندی به‌صورت

آگهی مزایده

شماره ۱۴۰۴۰۱۰۱

(واگذاری سهام صندوق پژوهش و فناوری غیر دولتی صنایع معدنی)

شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان در نظر دارد سهام خود در صندوق پژوهش و فناوری غیر دولتی صنایع معدنی (۳۰٪) را از طریق برگزاری مزایده دو مرحله‌ای و پس از شناسایی متقاضیان واجد شرایط به فروش برساند. از متقاضیان محترم (کلیه اشخاص حقوقی) دعوت می‌گردد جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت شرایط حضور در مزایده، حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۴/۰۹ و با واحد فروش شرکت به آدرس استان خراسان رضوی، شهرستان خواف، منطقه صنعتی معدنی سنگان، انتهای جاده رجکو، شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان مراجعه و یا با شماره تماس‌های ۰۵۱-۵۴۲۳۱۹۲۱-۷ داخلی ۵۲۶۱ و ۰۹۱۵-۴۶۴۳۲۵ (آقای قادری) تماس حاصل فرمایند.

آخرین مهلت تحویل مدارک جهت ارز بایی متقاضی (مرحله اول مزایده) ساعت ۱۴:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۱ می‌باشد.

ارائه درخواست کتبی شرکت متقاضی و معرفی نامه نماینده ایشان جهت دریافت شرایط حضور در مزایده الزامی می‌باشد.

نوبت اول

